

Số: 34 /BC-BCĐ

Kiên Giang, ngày 26 tháng 02 năm 2020

BÁO CÁO

Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã năm 2019 và Kế hoạch thực hiện nhiệm vụ năm 2020

I. TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HỢP TÁC XÃ NĂM 2019

1. Xây dựng chủ trương, chính sách, kế hoạch phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã (HTX)

Tiếp tục triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 (khóa IX) về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể, Luật Hợp tác xã năm 2012, Nghị định số 98/2018/NĐ-CP, ngày 05/7/2018 của Chính phủ về chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp;

Các Quyết định và Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ: Quyết định số 62/2013/QĐ-TTg, ngày 25/10/2013 về chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ nông sản, xây dựng cánh đồng lớn; Quyết định số 2261/QĐ-TTg, ngày 15/12/2014 về phê duyệt Chương trình hỗ trợ phát triển HTX giai đoạn 2015-2020; Quyết định số 445/QĐ-TTg, ngày 21/3/2016 về phê duyệt Đề án thí điểm hoàn thiện, nhân rộng mô hình HTX kiểu mới tại vùng Đồng bằng sông Cửu Long giai đoạn 2016-2020; Quyết định số 461/QĐ-TTg, ngày 27/4/2018 phê duyệt Đề án phát triển 15.000 HTX, liên hiệp HTX nông nghiệp hoạt động có hiệu quả đến năm 2020. Chỉ thị số 19/CT-TTg, ngày 24/7/2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh triển khai thi hành Luật HTX; Chỉ thị số 12/CT-TTg, ngày 22/5/2018 về việc tiếp tục tăng cường công tác triển khai thi hành Luật HTX năm 2012.

Thông báo số 276/TB-VPCP, ngày 03/8/2018 của Văn phòng Chính phủ về Kết luận của Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc tại cuộc họp với Liên minh HTX Việt Nam về tình hình kinh tế hợp tác, HTX và đề xuất, kiến nghị trong thời gian tới; Thông báo số 336/TB-VPCP, ngày 04/9/2018 về Kết luận của Phó Thủ tướng Chính phủ Vương Đình Huệ tại Hội nghị trực tuyến triển khai Nghị định số 98/2018/NĐ-CP và Quyết định số 461/QĐ-TTg về phát triển 15.000 HTX, liên hiệp HTX nông nghiệp hoạt động có hiệu quả và liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp; Thông báo số 439/TB-VPCP, ngày 23/11/2018 về Kết luận của Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ tại cuộc họp Ban Chỉ đạo Đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, HTX về việc tổng kết Nghị quyết Trung ương 5 Khóa XI về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể.

Thông tư số 340/2016/TT-BTC, ngày 29/12/2016 của Bộ Tài chính hướng dẫn về mức hỗ trợ và cơ chế tài chính hỗ trợ bồi dưỡng nguồn nhân lực của HTX, thành lập mới HTX, tổ chức lại hoạt động của HTX theo Chương trình hỗ trợ phát triển HTX giai đoạn 2015-2020; Quyết định số 1231/QĐ-BNN-KTHT, ngày 09/4/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Phê duyệt Kế hoạch triển khai thí điểm mô hình đưa cán bộ trẻ tốt nghiệp đại học, cao đẳng về làm việc có thời hạn ở HTX nông nghiệp; Quyết định số 3594/QĐ-BNN-KTHT, ngày 13/9/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Phê duyệt Kế hoạch triển khai thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án Phát triển 15.000 HTX, liên hiệp HTX nông nghiệp hoạt động có hiệu quả đến năm 2020; Quyết định số 3951/QĐ-BNN-KTHT, ngày 26/9/2016 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Phê duyệt Kế hoạch triển khai, thực hiện Quyết định số 445/QĐ-TTg, ngày 21/3/2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Thí điểm hoàn thiện, nhân rộng mô hình HTX kiểu mới tại vùng đồng bằng sông Cửu Long giai đoạn 2016-2020”; Kế hoạch số 6390/KH-BNN-KTHT, ngày 17/8/2018 về liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp giữa HTX, liên hiệp HTX nông nghiệp với các doanh nghiệp đến năm 2020.

Chương trình số 23-CTr/TU, ngày 19/6/2012 của Tỉnh ủy và Kế hoạch số 87/KH-UBND ngày 21/9/2012 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc củng cố, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể giai đoạn 2012-2015 và định hướng đến năm 2020; Chỉ thị số 1170/CT-UBND, ngày 18/5/2018 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc đẩy mạnh phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn tỉnh; Chỉ thị số 1557/CT-UBND, ngày 13/7/2018 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc đẩy mạnh triển khai liên kết sản xuất, phát triển HTX kiểu mới, theo Luật HTX năm 2012 trên địa bàn tỉnh.

Ban Chỉ đạo đã triển khai thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã (HTX) như sau:

Tham mưu giúp Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh kiện toàn Ban Chỉ đạo Đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, HTX phù hợp với Nghị quyết Trung ương 5 khoá IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể, Luật HTX năm 2012, Quyết định số 34/2007/QĐ-TTg ngày 12/3/2007 của Thủ tướng Chính phủ ban hành quy chế thành lập, tổ chức và hoạt động của tổ chức phối hợp liên ngành và Quyết định số 352/QĐ-TTg ngày 22/3/2017 của Thủ tướng Chính phủ thành lập Ban Chỉ đạo Đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, HTX; xây dựng Quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo Đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, HTX tỉnh. Xây dựng Báo cáo tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết số 13-NQ/TW ngày 18/3/2002, Hội nghị lần thứ 5, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể; Báo cáo 02 mô hình HTX phi nông nghiệp điển hình, hoạt động hiệu quả, có sức lan toả thuộc 02 lĩnh vực khác nhau của tỉnh Kiên Giang sau 15 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 khoá IX; Báo cáo kết quả 5 năm thực hiện Quyết định số

2261/QĐ-TTg ngày 15/12/2014 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình hỗ trợ phát triển hợp tác xã giai đoạn 2015-2020; Kế hoạch phát triển kinh tế tập thể năm 2020; xây dựng Kế hoạch triển khai thí điểm mô hình đưa cán bộ trẻ tốt nghiệp đại học, cao đẳng về làm việc có thời hạn ở HTX nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Kiên Giang; xây dựng chính sách hỗ trợ phát triển HTX nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Kiên Giang giai đoạn 2019 – 2025.

Phối hợp với Trường Cán bộ Quản lý Nông nghiệp và Phát triển nông thôn II thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức trao đổi và chia sẻ kinh nghiệm quản lý và hỗ trợ phát triển HTX nông nghiệp cho cán bộ quản lý nhà nước tỉnh Kiên Giang năm 2019, có 113 người tham dự; phối hợp với Ban Kinh tế - Ngân sách, Hội đồng nhân dân tỉnh tổ chức giám sát tình hình thực hiện Luật HTX năm 2012 và các chính sách hỗ trợ phát triển HTX trên địa bàn tỉnh Kiên Giang đối với các Sở: Kế hoạch và Đầu tư, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Khoa học và Công nghệ, Công Thương, Tài nguyên và Môi trường, Liên minh HTX tỉnh và các huyện: Hòn Đất, Gò Quao, U Minh Thượng, Giồng Riềng, Kiên Hải; tổ chức Hội thảo về quản lý và phát triển nhãn hiệu tập thể đối với HTX trên địa bàn tỉnh Kiên Giang; dự Diễn đàn kinh tế tập thể, HTX năm 2019 cơ hội và thách thức phát triển kinh tế hợp tác, hợp tác xã do Ban Chỉ đạo Đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã tổ chức; tổ chức cho cán bộ HTX đi học tập kinh nghiệm mô hình HTX nông nghiệp hoạt động có hiệu quả của tỉnh Đồng Tháp.

2. Các hoạt động hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã

2.1. Công tác tuyên truyền, vận động

Đã tổ chức tuyên truyền, vận động phát triển kinh tế tập thể, HTX được 12 tin, bài, phóng sự trên sóng phát thanh truyền hình, đăng 12 kỳ và 525 tin, bài trên trang thông tin điện tử của Liên minh HTX tỉnh về mô hình HTX kiểu mới, tổ hợp tác (THT) hoạt động có hiệu quả, quyền lợi, nghĩa vụ, chính sách của Đảng và Nhà nước hỗ trợ người dân khi tham gia HTX, THT. Tổ chức tư vấn, tuyên truyền cho đối tượng là cá nhân, hộ gia đình có nguyện vọng gia nhập và thành lập mới HTX được 363 cuộc, có 2.331 người tham dự. Soạn thảo, in ấn các biểu mẫu và quy trình thành lập HTX phát hành đến cán bộ đoàn, hội các cấp để tuyên truyền, vận động, hướng dẫn đoàn viên, hội viên và nhân dân tham gia và thành lập HTX.

2.2. Công tác đào tạo, bồi dưỡng

Tổ chức 12 lớp bồi dưỡng nguồn nhân lực cho HTX, trong đó: có 07 lớp bồi dưỡng cho 381 kế toán của HTX nông nghiệp, tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn tỉnh; 02 lớp bồi dưỡng cho cán bộ quản lý và kế toán HTX giao thông vận tải, có 34 người dự. Phối hợp với Trường Bồi dưỡng cán bộ Liên minh HTX Việt Nam tổ chức 01 lớp tập huấn về lập kế hoạch sản xuất kinh doanh gắn với chuỗi giá trị, cho 40 đối tượng là Chủ tịch Hội đồng quản trị HTX nông nghiệp; với Trung

tâm Bồi dưỡng cán bộ Kinh tế - Kế hoạch, Bộ Kế hoạch và Đầu tư mở 01 lớp bồi dưỡng cán bộ HTX, có 65 người tham dự; với Trường Cán bộ Quản lý Nông nghiệp và Phát triển nông thôn II thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn mở 01 lớp Giám đốc HTX nông nghiệp cho 18 cán bộ trẻ của 18 HTX.

2.3. Về hoạt động hỗ trợ vốn và đầu tư

Hỗ trợ 06 HTX nông nghiệp tham gia Dự án chuyển đổi Nông nghiệp bền vững tỉnh Kiên Giang (VnSAT) số tiền 51.600.000.000 đồng.

Hỗ trợ xây dựng trụ sở cho 14 HTX tham gia thực hiện Đề án “Thí điểm hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới vùng Đồng bằng sông Cửu Long giai đoạn 2016-2020” theo Quyết định số 445/QĐ-TTg ngày 21/3/2016 của Thủ tướng Chính phủ. Tổng kinh phí 07 tỷ đồng, trong đó vốn đối ứng của HTX 1,4 tỷ đồng; ngân sách nhà nước hỗ trợ 5,6 tỷ đồng.

Trung tâm Khoa học Công nghệ và Môi trường, Liên minh HTX Việt Nam hỗ trợ HTX Nông nghiệp Tân Hưng, xã Giục Tượng, huyện Châu Thành 320 triệu đồng để mua máy cày, thuộc Chương trình hỗ trợ phát triển HTX gắn với chuỗi giá trị.

Trường Cán bộ Quản lý Nông nghiệp và Phát triển nông thôn II khảo sát hỗ trợ máy móc thiết bị cho các HTX tham gia xây dựng mô hình HTX điểm ở các huyện: Hòn Đất, Tân Hiệp, U Minh Thượng, Châu Thành, với kinh phí 3 tỷ đồng từ Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương và Trường Cán bộ Quản lý Nông nghiệp và Phát triển nông thôn II hỗ trợ.

Triển khai 04 lượt dự án cho 04 HTX vay vốn với số tiền 300 triệu đồng từ nguồn Quỹ quốc gia việc làm; giới thiệu 22 HTX làm thủ tục cho 162 thành viên vay trên 16 tỷ đồng từ Ngân hàng Thương mại Cổ phần Quân đội Chi nhánh tỉnh Kiên Giang; giới thiệu Quỹ hỗ trợ phát triển HTX của Liên minh HTX Việt Nam cho HTX Nông nghiệp Tân Hưng vay 700 triệu đồng để mua máy cày. Quỹ Hỗ trợ nông dân tỉnh cho 215 hộ nông dân của 11 tổ hợp tác, 04 hợp tác xã vay với số tiền 18 tỷ đồng. Việc được vay vốn đã giúp thành viên HTX đầu tư mở rộng sản xuất, tự tạo thêm việc làm và tăng thêm thu nhập ổn định cuộc sống.

2.4. Công tác xúc tiến thương mại

Liên minh HTX tỉnh ký biên bản ghi nhớ với Công ty TNHH Hữu cơ Long An về phát động phong trào trong HTX sản xuất lúa theo hướng hữu cơ sinh học; giới thiệu với HTX hợp đồng liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm.

Giới thiệu 219 HTX nông nghiệp trồng lúa hợp đồng liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm với Công ty TNHH Trung An Kiên Giang; Công ty Nông Việt Pháp; Công ty Vạn Trường Phát và một số doanh nghiệp vừa và nhỏ khác, với tổng diện tích 37.273 ha lúa.

Tổ chức cho 07 HTX giới thiệu sản phẩm và tham dự Hội nghị kết nối tiêu thụ nông sản, thủy sản của tỉnh Kiên Giang và các tỉnh miền Tây Nam Bộ vào thị trường tỉnh Quảng Ninh và Trung Quốc.

Hỗ trợ 08 HTX tham gia Hội chợ xúc tiến thương mại và công nghệ năm 2019 và Hội chợ xúc tiến thương mại cho các HTX năm 2019 tại Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh, do Liên minh HTX Việt Nam tổ chức. Tại Hội chợ các doanh nghiệp: Công ty Đức Thành tại Hà Nội; Công ty thực phẩm Tân Thành; Lotte Mart; Biggreen Việt Nam; Công ty Cổ phần xúc tiến nông nghiệp Việt Nam; Chuỗi Siêu thị BigC; Chuỗi Siêu thị Co.opmart; có 08 đại lý tại Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh; Nhóm thu mua của Chợ đầu mối Dầu Giây, tỉnh Đồng Nai; Tập đoàn Biobee Việt Nam; Trung tâm Khoa học công nghệ Môi trường thuộc Liên minh HTX Việt Nam; Công ty TNHH tư vấn thương mại của Hàn Quốc; Công ty Cổ phần SEACONSULT; Doanh nghiệp Kim Chính của thành phố Hải Dương; HTX Philippine; Công ty TNHH Một thành viên Năm Phạm Lê Nguyễn, tỉnh Bến Tre; Công ty Thương mại Dịch vụ xuất khẩu thành phố Hồ Chí Minh đã quan tâm và đăng ký tiêu thụ các loại nông sản đặc trưng của các HTX, gồm: Gạo hữu cơ ST24 – ST25, gạo thường, khoai lang, khoai mỡ, củ năng, củ từ, khóm, gừng, rau ngò gai (rau mùi tàu), rau mùi (ngò rí), tôm khô, tôm, cua thương phẩm và dưa lê, dưa hoàng kim. Đáng chú ý là Tập đoàn BỮA ĂN AN TOÀN (BAAT) cho HTX được sử dụng logo của doanh nghiệp và hợp đồng làm kênh phân phối độc quyền tại Hà Nội các hàng nông sản của HTX sản xuất dịch vụ nông nghiệp Kênh 10, huyện U Minh Thượng.

Hỗ trợ 03 HTX tham gia Hội chợ làng nghề lần thứ 15 và sản phẩm OCOP Việt Nam năm 2019 tại thành phố Hải Dương, do Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức và 01 HTX tham gia Hội chợ đặc sản vùng miền kết nối thành phố Hà Nội với các tỉnh, thành phố, do thành phố Hà Nội tổ chức. Giới thiệu 05 HTX trồng rau và cây ăn quả được cấp chứng nhận VietGap liên kết tiêu thụ sản phẩm với chuỗi Siêu thị Co.opmart.

Công ty TNHH nông nghiệp xanh Nam Thắng Sóc Trăng, liên kết với HTX nông nghiệp Kênh 7B, huyện Tân Hiệp; HTX nông nghiệp Tân Hưng, xã Giục Tượng, huyện Châu Thành; HTX nông nghiệp Hòa Thuận, huyện Gò Quao; HTX Nông nghiệp Lúa Vàng, HTX Nông nghiệp Kinh Mới xã Sơn Bình, huyện Hòn Đất 20 ha; HTX Nông nghiệp Thạnh Phú xã Thạnh Hòa, HTX Nông nghiệp Đường Gõ Lộ huyện Giồng Riềng 22 ha, trong đó mỗi HTX được hỗ trợ 01 ha bằng 100% chi phí để làm điểm sản xuất lúa bằng phân bón hữu cơ. Riêng HTX Hòa Thuận đăng ký thêm 3,5 ha được Công ty hỗ trợ 30% chi phí sản xuất.

Hỗ trợ xây dựng nhãn hiệu tập thể và truy xuất nguồn gốc nông sản cho HTX sản xuất dịch vụ Kênh 10, huyện U Minh Thượng đối với khoai mỡ Mộng Linh, khoai từ, củ năng tàu và rau thơm các loại; HTX Nông nghiệp Kinh 5B xã Tân An, huyện Tân Hiệp đối với chả lụa Kênh 5B.

3. Công tác thi đua trong HTX

Duy trì 13 khối thi đua, cho 166 đơn vị (02 khối quỹ tín dụng nhân dân và 11 khối HTX nông nghiệp), thuộc huyện Tân Hiệp, Giồng Riềng và Châu Thành. Đến nay các khối đã hoàn thành việc bình xét khen thưởng năm 2019, chọn ra 52 đơn vị có thành tích xuất sắc đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh tặng thưởng Cờ thi đua và Bằng khen. Việc tổ chức khối thi đua đã tạo động lực cho các HTX thi đua tổ chức nhiều dịch vụ, hoạt động có hiệu quả các dịch vụ hỗ trợ cho thành viên HTX.

4. Kết quả phát triển kinh tế tập thể, HTX

4.1. Tổ hợp tác

Phát triển mới 93 THT nông nghiệp, đạt và vượt 116,25% kế hoạch của tỉnh; thu hút thêm 1.385 hộ vào THT, bình quân 15 thành viên/tổ; diện tích 71,86 ha; vốn góp 41,73 triệu đồng. Hiện tỉnh có 2.148 THT đang hoạt động, giảm 05 tổ so với năm 31/12/2018; với tổng số 44.869 tổ viên; số vốn góp 17 tỷ 865 triệu đồng và 69.340 ha canh tác; tạo việc làm cho 6.978 lao động theo thời vụ. Số lượng THT giảm nguyên nhân là do nhiều THT sáp nhập thành THT lớn và chấm dứt hoạt động theo thời gian hợp đồng hợp tác.

Các THT thành lập và hoạt động phù hợp với điều kiện, tình hình phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, đáp ứng các yêu cầu về nguyên tắc tự nguyện, tự chủ, tự chịu trách nhiệm, bình đẳng, cùng có lợi. Nhiều THT hoạt động tương đối tốt, quản lý chặt chẽ từ vốn góp đến khâu hoạt động sản xuất kinh doanh, như các THT của huyện Vĩnh Thuận, Tân Hiệp, Hòn Đất, Giồng Riềng, Gò Quao... đây là tiền đề tốt để các THT dần phát triển lên thành HTX. THT phi nông nghiệp đã tạo việc làm, cải thiện đời sống cho các thành viên; THT nông nghiệp thực hiện tốt dịch vụ bơm tát, ứng dụng khoa học kỹ thuật giảm lượng giống, nước và vật tư nông nghiệp ước làm lợi cho thành viên mỗi vụ được 286 tỷ 792 triệu đồng, qua đó giúp thành viên tăng thu nhập, ổn định đời sống.

Bên cạnh đó, một số THT tổ chức chưa chặt chẽ, thiếu ổn định và bền vững; đa số các THT không tiếp cận được các chính sách ưu đãi của Nhà nước và giải quyết các vướng mắc phát sinh trong quá trình hoạt động.

4.2. Hợp tác xã

a) Đánh giá chung:

Phát triển mới 49 HTX, đạt và vượt 245% so với Nghị quyết 09/NQ-BCH ngày 20/01/2019 của Ban Chấp hành Liên minh HTX Việt Nam; đạt và vượt 326,67% so với kế hoạch năm 2019 của tỉnh; với quy mô: 3.317 ha canh tác; mức vốn góp 108 tỷ 458 triệu đồng, bình quân 175 triệu/HTX; thu hút thêm 1.568 hộ tham gia vào HTX, bình quân 32 thành viên/HTX; tạo việc làm cho 383 lao động. Các HTX thành lập mới trong lĩnh vực nông nghiệp có 36 HTX, chiếm 73,47%; lĩnh vực thủy sản 10 HTX, chiếm 20,41%, lĩnh vực tiểu thủ công

ng nghiệp 02 HTX, chiếm 4,08% và lĩnh vực thương mại 01 HTX, chiếm 2,04%. Các hợp tác xã thành lập mới đều tuân thủ theo đúng Luật HTX năm 2012, có hình thức tổ chức và mô hình hoạt động đa dạng, linh hoạt, theo từng lĩnh vực ngành, nghề. Việc thành lập HTX đã đáp ứng được nhu cầu hợp tác của thành viên trong việc phát triển kinh tế hộ; giúp thành viên nâng cao và ổn định đời sống.

Hiện toàn tỉnh lên 447 HTX đang hoạt động, tăng 47 HTX so với cuối năm 2018, với 58.506,9 ha canh tác; với tổng vốn điều lệ 238 tỷ 673 triệu đồng; có 52.410 thành viên; tạo việc làm cho 8.842 lao động. Trong đó có 396 HTX nông nghiệp (325 HTX trồng trọt, 71 HTX thủy sản) và 51 HTX phi nông nghiệp (05 HTX thương mại dịch vụ; 13 HTX giao thông vận tải; 03 HTX xây dựng; 08 HTX tiểu thủ công nghiệp và 22 Quỹ tín dụng nhân dân).

b) Đánh giá HTX theo từng lĩnh vực

- Lĩnh vực nông – thủy sản

Thành lập mới 46 HTX và sáp nhập 04 HTX huyện Giồng Riềng. Số HTX hiện có 396 HTX, chiếm 88,59% tổng số HTX, số vốn điều lệ 45 tỷ 470 triệu đồng; có 33.730 thành viên; với 58.502 ha canh tác và tạo việc làm cho 3.128 lao động theo thời vụ.

Hoạt động của các HTX nông nghiệp đã giải quyết tốt các quan hệ hợp tác, giúp đỡ nhau trong quá trình sản xuất, quản lý nguồn lợi thiên nhiên, tuy doanh thu và lợi nhuận của HTX không cao, nhưng đã giúp thành viên áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật giảm lượng giống, nước, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, công lao động làm tăng năng suất và thực hiện tốt các khâu dịch vụ hỗ trợ như: Bơm tát, làm đất, thu hoạch, vật tư nông nghiệp, giống cây trồng, vật nuôi và tiêu thụ sản phẩm giúp giảm chi phí, tăng thu nhập cho thành viên từ 700.000đ đến 3.200.000đ/ha/vụ, với tổng số tiền làm lợi khoảng trên 900 tỷ đồng. Ngoài ra, HTX còn giúp thành viên tiết kiệm được thời gian để tự tạo thêm việc làm, nâng cao thu nhập cải thiện đời sống.

Tuy nhiên, các HTX còn nhiều khó khăn, nhất là lĩnh vực nông nghiệp, cán bộ quản lý có tâm huyết, nhưng đa số là lớn tuổi, chưa qua đào tạo bồi dưỡng, chỉ được bồi dưỡng qua các lớp ngắn hạn nên hạn chế về trình độ, năng lực và kinh nghiệm quản trị. Bên cạnh đó HTX còn yếu kém về cơ sở vật chất, vốn để phát triển HTX, quy mô nhỏ lẻ, manh mún; HTX chưa làm tốt công tác tuyên truyền để thành viên thấy được lợi ích khi liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm với doanh nghiệp.

- Lĩnh vực giao thông vận tải

Hiện toàn tỉnh có 13 HTX, với 2.474 thành viên, có 2.503 phương tiện, tạo việc làm cho 3.669 lao động, vốn điều lệ 1 tỷ 565 triệu đồng. Các HTX thực hiện tốt các quy định về vận tải hàng hóa đường thủy, bộ của các phương tiện tại các bến xe, bến tàu khách, bến phà. Một số HTX đã nỗ lực khắc phục khó khăn,

nâng cao chất lượng phương tiện vận tải hành khách và đổi mới phương thức phục vụ, đầu tư mua sắm phương tiện mới, chất lượng để đáp ứng nhu cầu đi lại và lưu thông hàng hóa ngày càng cao trong tỉnh; HTX đã mở thêm luồng tuyến, tìm kiếm, ký kết các hợp đồng vận chuyển khách tham quan, du lịch, điển hình hoạt động tốt như HTX Vận tải thủy bộ thành phố Rạch Giá; HTX Vận tải thủy bộ Kiên Tân, huyện Kiên Lương; HTX vận tải Đảo Ngọc Phú Quốc, huyện Phú Quốc. Tuy nhiên, trong nội bộ một số thành viên có sự cạnh tranh chưa lành mạnh, chưa thực hiện đúng tinh thần hợp tác; các HTX chỉ hỗ trợ được thủ tục hành chính, chưa thực hiện được nhiều dịch vụ liên kết hỗ trợ cho thành viên; việc cạnh tranh với các thành phần kinh tế khác mạnh hơn về vốn và phương tiện còn hạn chế, nhất là xe du, xe không đăng ký đã làm ảnh hưởng đến hiệu quả kinh doanh.

- Lĩnh vực xây dựng

Có 03 HTX xây dựng, với 37 thành viên. Giải quyết việc làm cho 1.251 lao động thường xuyên và thời vụ. Tổng nguồn vốn điều lệ là 27 tỷ 500 triệu đồng. Các HTX chấp hành tốt các quy định của pháp luật về xây dựng, an toàn lao động; hoạt động ổn định, ký kết được các hợp đồng xây dựng có giá trị với các Ban Quản lý đầu tư xây dựng từ nguồn vốn ngân sách, đường giao thông nông thôn thuộc chương trình xây dựng nông thôn mới của địa phương, nhà dân hoặc nhận thi công lại của các nhà thầu khác. Các HTX đều kinh doanh có lãi, tăng thu nhập cho thành viên và HTX cũng đã giải quyết việc làm, ổn định thu nhập cho một bộ phận lao động nông thôn. Bên cạnh đó, HTX xây dựng cũng gặp nhiều khó khăn do giá vật liệu xây dựng không ổn định và vốn ít, kinh nghiệm hạn chế nên khâu đấu thầu còn gặp nhiều khó khăn.

- Lĩnh vực thương mại dịch vụ

Hiện toàn tỉnh có 05 HTX thương mại với 40 thành viên và tạo việc làm cho 339 lao động, với tổng vốn điều lệ 114 tỷ 100 triệu đồng. Các HTX đổi mới phương thức kinh doanh, mở rộng thị trường, sản phẩm hàng hóa đa dạng; tăng cường liên kết với các HTX và doanh nghiệp để cung ứng hàng hóa, tạo việc làm, tăng thu nhập cho thành viên và người lao động. Tuy nhiên, quy mô còn nhỏ, kinh doanh rủi ro, thua lỗ, nợ khó đòi, khả năng mở rộng kinh doanh chưa cao nên gặp nhiều khó khăn trong cạnh tranh.

- Lĩnh vực công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp

Thành lập mới 02 HTX nâng số lượng HTX hiện nay trên toàn tỉnh có 08 HTX hoạt động, với tổng vốn điều lệ 4 tỷ 549,6 triệu đồng, có 150 thành viên và 168 lao động theo thường xuyên. Các HTX đã góp phần tạo việc làm cho lao động nhàn rỗi ở nông thôn, duy trì được nghề truyền thống và mở rộng đa dạng sản phẩm để phù hợp với thị hiếu của thị trường. Tuy nhiên, nhìn chung HTX quy mô hoạt động còn nhỏ lẻ, thiếu vốn đầu tư trang thiết bị sản xuất, chất lượng sản phẩm chưa cao, thị trường tiêu thụ chưa ổn định.

- Lĩnh vực quỹ tín dụng nhân dân

Toàn tỉnh có 22 Quỹ tín dụng nhân dân hoạt động tại 65 xã, phường, thị trấn thuộc 10 huyện, thành phố trong tỉnh; với 15.979 thành viên; có 185 lao động; vốn điều lệ là 45 tỷ 488 triệu đồng. Các quỹ chấp hành nghiêm túc các quy định của pháp luật về lĩnh vực tiền tệ và ngân hàng; tiếp tục hướng nâng cao năng lực tài chính, năng lực quản trị; tổng nguồn vốn hoạt động của các quỹ đạt 1.194 tỷ 490 triệu đồng, tăng 7,07% so với đầu năm 2019.

Các quỹ đều hoạt động có lãi, duy trì khả năng thanh toán. Thông qua việc huy động vốn cho vay tại chỗ đối với các thành viên trên tỉnh thân tương trợ lẫn nhau, giúp thành viên giải quyết nhu cầu về vốn mở rộng sản xuất, kinh doanh, tiêu dùng của thành viên trên địa bàn, hạn chế tình trạng vay nặng lãi, ổn định tình hình kinh tế - xã hội tại địa phương, điển hình hoạt động tốt như: Quỹ tín dụng nhân dân Vĩnh Thanh, Quỹ tín dụng nhân dân Mong Thọ B, Quỹ tín dụng nhân dân Vĩnh Hiệp, Quỹ tín dụng nhân dân thị trấn Thứ Ba, Quỹ tín dụng nhân dân Vĩnh Thanh Vân. Bên cạnh đó, do sự cạnh tranh gay gắt của các tổ chức tín dụng khác và ý thức tự giác về nghĩa vụ vay, trả nợ của một số thành viên chưa cao, đã làm ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động kinh doanh.

5. Nhận xét đánh giá chung

5.1. Những kết quả đạt được

Các Sở, ngành liên quan và địa phương tích cực, chủ động phối hợp tham mưu giúp Tỉnh ủy, UBND tỉnh triển khai cụ thể hóa thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; chương trình, kế hoạch của Tỉnh ủy, UBND tỉnh về phát triển kinh tế tập thể tương đối đồng bộ; sự phối hợp giữa các ngành và giữa các ngành với địa phương được tốt hơn; nhận thức về kinh tế tập thể được nâng lên; tranh thủ được các nguồn lực, tìm kiếm lựa chọn và giới thiệu doanh nghiệp có uy tín và năng lực tiêu thụ sản phẩm cho HTX. Các huyện, thành phố đã quan tâm đến công tác tổng kết tình hình và triển khai kế hoạch thực hiện nhiệm vụ năm 2019; tích cực thực hiện cụ thể hóa chính sách phát triển kinh tế tập thể bằng sự quan tâm ưu tiên lồng ghép các chương trình, mục tiêu để khuyến khích người dân tham gia vào HTX.

Việc đầu tư kết cấu hạ tầng phục vụ cho nông nghiệp, nông thôn được đẩy mạnh như đầu tư về thủy lợi, giao thông nông thôn, điện phục vụ cho bơm tát, xây dựng cánh đồng mẫu lớn... cùng với việc lồng ghép chương trình mục tiêu, chương trình phát triển kinh tế xã hội, ứng dụng các tiến bộ khoa học và công nghệ đã mang lại hiệu quả tích cực trong việc củng cố, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể, HTX.

Công tác quản lý nhà nước về kinh tế tập thể được tăng cường; công tác hòa giải mâu thuẫn nội bộ được kịp thời; công tác bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của thành viên, của HTX được quan tâm thực hiện tốt. Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh tỉnh đã làm tốt công tác quản lý nhà nước đối với hệ thống Quỹ tín dụng nhân dân là tiền đề giúp cho hệ thống không ngừng được củng cố và phát triển.

Chất lượng công tác tư vấn, hướng dẫn, hỗ trợ các HTX hoạt động được nâng lên; công tác đào tạo, bồi dưỡng đạt nhiều kết quả tích cực đã dần nâng lên về năng lực quản trị cho cán bộ HTX, nếu cuối năm 2018 có 211 hợp tác xã thực hiện được chuỗi liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm, thì năm 2019 có 219 HTX thực hiện được chuỗi liên kết, đang dần trở thành phương thức sản xuất tối ưu để phát triển bền vững, điển hình như các HTX ở huyện Châu Thành, Giồng Riềng, Tân Hiệp, Gò Quao, An Biên, Vĩnh Thuận và một số hợp tác xã thuộc vùng Tứ giác Long Xuyên. Riêng HTX thủy sản ở huyện Kiên Hải đang hình thành sản xuất theo chuỗi giá trị bằng mô hình nuôi cá lồng kết hợp với du lịch sinh thái cung ứng dịch vụ giải trí và ăn uống cho du khách tại nhà lồng nuôi cá, đã tạo được việc làm tại chỗ cho thành viên HTX.

Công tác tuyên truyền, vận động thành lập THT, HTX được quan tâm chỉ đạo thực hiện tốt hơn, đã nâng lên nhận thức và lòng tin của người dân về kinh tế tập thể, qua việc số HTX thành lập mới đã đạt và vượt kế hoạch năm 2019, trong đó có không ít HTX do người dân đề nghị thành lập, khi thấy được lợi ích thiết thực trong sản xuất và đời sống mà HTX mang lại. Thực tế cho thấy ở những nơi có HTX thì đời sống nhân dân, nhất là nông dân khá hơn hẳn so với những nơi chưa phát triển được HTX.

Các HTX mới thành lập và đang hoạt động chọn lựa mô hình sản xuất, kinh doanh phù hợp, phương pháp tổ chức hoạt động hiệu quả, quyền lợi của thành viên gắn liền với quyền lợi của HTX; năng lực quản lý của HTX từng bước được nâng lên, phần lớn các HTX hỗ trợ tích cực cho các thành viên phát triển kinh tế hộ, đáp ứng nhu cầu của thành viên. Có HTX đã chủ động nghiên cứu ứng dụng công nghệ thông tin tìm kiếm doanh nghiệp, mở rộng thị trường trong nước tiêu thụ nông sản cho thành viên như HTX sản xuất dịch vụ nông nghiệp Kênh 10, huyện U Minh Thượng ký hợp đồng mỗi năm 1.000 tấn rau ngò gai và gần 1.000 tấn khoai các loại. Ngoài mục tiêu hoạt động kinh tế, HTX còn là cầu nối đưa Nghị quyết, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước đến với thành viên HTX, góp phần ổn định chính trị tại địa phương.

5.2. Những tồn tại, hạn chế

Tình hình phát triển kinh tế tập thể cũng còn nhiều khó khăn như: Chính sách hỗ trợ phát triển HTX nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Kiên Giang giai đoạn 2020-2025; Kế hoạch tổ chức thực hiện thí điểm đưa cán bộ trẻ tốt nghiệp đại học, cao đẳng về làm việc có thời hạn ở các HTX nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Kiên Giang giai đoạn 2018 – 2020; chính sách hỗ trợ liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm trên địa bàn tỉnh theo Nghị định số 98/2018/NĐ-CP ngày 05/7/2018 của Chính phủ còn chậm xây dựng và chậm ban hành, nên chưa tạo đột phá cho HTX phát triển.

Một số địa phương chưa thấy rõ vai trò và sự đóng góp của HTX trong việc phát triển kinh tế - xã hội của địa phương gắn với Chương trình mục tiêu quốc gia

xây dựng nông thôn mới nên mức độ quan tâm, hỗ trợ đối với HTX mới chỉ dừng lại ở chủ trương, chưa có chỉ đạo xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện, không có cơ chế chính sách hỗ trợ, khuyến khích cụ thể cho các HTX trong quá trình thực hiện. Nhận thức về sự phối hợp thực hiện liên kết tiêu thụ sản phẩm của một số địa phương có nơi chưa thông suốt, chưa thật sự quan tâm và hỗ trợ HTX.

Công tác hỗ trợ vốn chỉ mới đáp ứng được một phần nhu cầu của HTX và thành viên HTX; công tác tư vấn tuyên truyền thành lập THT, HTX tuy đáp ứng được yêu cầu của thành viên HTX, nhưng cũng còn những mặt hạn chế.

Hoạt động của các HTX có những chuyển biến tích cực, nhưng vẫn trong tình trạng khó khăn, năng lực nội tại của HTX còn yếu, quy mô nhỏ; cơ sở vật chất nghèo nàn, trình độ công nghệ lạc hậu; thiếu vốn đầu tư mở rộng sản xuất kinh doanh; năng lực, trình độ cán bộ quản lý trong khu vực HTX còn hạn chế, nên khó đáp ứng được nhiệm vụ sản xuất, kinh doanh trong điều kiện kinh tế thị trường.

II. NHIỆM VỤ PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HTX NĂM 2020

1. Nhiệm vụ

(1) Thành lập mới 80 THT và 15 HTX gắn với chuỗi liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm, trong đó chú trọng phát triển chuỗi lúa, khoai, rau, trái cây và thủy sản.

(2) Duy trì và phát triển 219 HTX nông nghiệp đang hoạt động có hiệu quả. Tiếp tục củng cố, nâng cao chất lượng hoạt động của các HTX nông nghiệp hiệu quả chưa cao.

(3) Hỗ trợ nhãn hiệu tập thể và truy xuất nguồn gốc nông sản cho HTX.

(4) Hỗ trợ HTX sản xuất theo quy trình và giấy chứng nhận VietGAP và GlobalGAP cho các HTX có nhu cầu.

(5) Tiếp tục thực hiện tốt công tác xúc tiến thương mại, làm trung gian, cầu nối giới thiệu doanh nghiệp với HTX hợp đồng liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm.

2. Giải pháp

(1) Tiếp tục triển khai thực hiện Kết luận số 56 của Bộ Chính trị; Nghị định, Quyết định, Chỉ thị, Kết luận của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ; các Thông tư của Bộ, ngành Trung ương và Chương trình, Kế hoạch của Tỉnh ủy và Ủy ban nhân dân tỉnh về hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể.

(2) Đẩy mạnh công tác phối hợp thực hiện tốt Quyết định số 880/QĐ-UBND, ngày 13/4/2017 của UBND tỉnh Kiên Giang về việc ban hành Quy chế phối hợp giữa Liên minh Hợp tác xã tỉnh Kiên Giang với các Sở, ban, ngành và địa phương trong công tác quản lý và định hướng phát triển hợp tác xã trên địa bàn tỉnh Kiên Giang.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Liên minh HTX tỉnh:

- Nâng cao chất lượng công tác tư vấn, tuyên truyền thành lập THT, HTX. Tư vấn, hỗ trợ HTX thực hiện chuỗi liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm.
- Mở các lớp bồi dưỡng nâng cao năng lực quản trị cho cán bộ quản lý HTX.
- Thực hiện tốt công tác xúc tiến thương mại, chủ trì hỗ trợ các HTX tham gia các Hội chợ xúc tiến thương mại cho HTX do Liên minh HTX Việt Nam tổ chức.
- Chủ trì phối hợp với Sở Công thương, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Hội Nông dân tỉnh làm trung gian, cầu nối giới thiệu doanh nghiệp hợp đồng liên kết tiêu thụ sản phẩm với HTX.
- Tiếp tục duy trì và hỗ trợ các Khôi thi đua trong các HTX nông nghiệp và quỹ tín dụng đã thành lập.
- Thực hiện tốt nhiệm vụ là đầu mối của tỉnh, phối hợp thực hiện Biên bản ghi nhớ ngày 29/11/2018 về nội dung hợp tác giữa UBND tỉnh Kiên Giang với Trường Cán bộ Quản lý Nông nghiệp và Phát triển nông thôn II. Tranh thủ các nguồn lực từ các Bộ, ngành Trung ương và các nguồn lực khác nhằm hỗ trợ HTX phát triển.
- Phối hợp với Sở Thông tin và Truyền thông đưa sản phẩm vào hoạt động để hỗ trợ quảng bá, tiêu thụ sản phẩm cho HTX. Làm đầu mối hỗ trợ nhãn hiệu tập thể và truy xuất nguồn gốc nông sản cho các HTX.
- Tổng hợp báo cáo với Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh về tình hình hoạt động của THT, HTX, đề xuất những chủ trương, chính sách, giải pháp nhằm tạo điều kiện cho THT, HTX trong tỉnh phát triển.

2. Sở Kế hoạch và Đầu tư: Xây dựng Kế hoạch phát triển kinh tế tập thể năm 2021 trình Ủy ban nhân dân tỉnh phê duyệt và báo cáo Bộ Kế hoạch và Đầu tư. Phối hợp với các đơn vị có liên quan hỗ trợ phát triển HTX.

3. Sở Tài chính: Cân đối và bố trí kinh phí trong việc thực hiện các Chương trình, Đề án, Kế hoạch tập huấn bồi dưỡng, hỗ trợ thành lập mới, xúc tiến thương mại; chính sách về đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả hoạt động của HTX trên địa bàn tỉnh.

4. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn:

- Sớm trình Ủy ban nhân dân tỉnh để Ủy ban nhân dân tỉnh trình Hội đồng nhân dân tỉnh phê duyệt chính sách hỗ trợ phát triển HTX nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Kiên Giang giai đoạn 2020-2025.

- Xây dựng chính sách hỗ trợ liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm trên địa bàn tỉnh theo Nghị định số 98/2018/NĐ-CP ngày 05/7/2018 của Chính phủ về chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp.

- Hướng dẫn sản xuất và cấp giấy chứng nhận theo tiêu chuẩn VietGap, GlobalGAP cho HTX.

5. Sở Khoa học và Công nghệ: Phối hợp với các ngành và địa phương liên quan hỗ trợ xây dựng nhãn hiệu tập thể cho các làng nghề và sản phẩm OCOP.

6. Sở Thông tin và Truyền thông: Hỗ trợ Liên minh HTX tỉnh tổ chức hoạt động sàn giao dịch điện tử để hỗ trợ HTX.

7. Sở Công Thương: Chủ trì phối hợp với các đơn vị liên quan hướng dẫn cơ chế, chính sách khuyến khích và cung cấp thông tin thị trường hỗ trợ HTX.

8. Trung tâm Xúc tiến Đầu tư, Thương mại và Du lịch: Tìm kiếm thị trường, kết nối cung cầu và tìm kiếm thị trường đầu ra cho nông sản.

9. Cục Thuế tỉnh: Phối hợp với Liên minh HTX tỉnh tập huấn, tư vấn, hướng dẫn các chính sách, pháp luật về thuế có liên quan đến HTX, Quỹ tín dụng nhân dân trên địa bàn tỉnh.

10. Điện lực Kiên Giang: Thực hiện việc triển khai điện phục vụ bơm, tát cho HTX và THT nông nghiệp.

11. Sở Nội vụ: Hoàn thiện Kế hoạch tổ chức thực hiện thí điểm đưa cán bộ trẻ tốt nghiệp đại học, cao đẳng về làm việc có thời hạn ở các HTX nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Kiên Giang giai đoạn 2018 – 2020, trình UBND tỉnh ban hành.

12. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh: Cùng các đoàn thể đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, nâng cao kiến thức về kinh tế tập thể cho cán bộ, đoàn viên, hội viên và nhân dân. Xây dựng và phát triển các tổ chức đoàn, hội trong HTX.

13. Ban Chỉ đạo phát triển kinh tế tập thể các huyện, thành phố:

Căn cứ vào nhiệm vụ phát triển kinh tế tập thể, HTX năm 2020: Phối hợp với các Sở, ngành liên quan triển khai thực hiện. Thực hiện tốt việc đánh giá, phân loại THT, HTX và gửi báo cáo về Ban Chỉ đạo (*thông qua Liên minh Hợp tác xã tỉnh*) đúng thời gian quy định.

14. Các cấp ủy Đảng, chính quyền các xã, phường, thị trấn: Quan tâm hơn nữa công tác hỗ trợ THT, HTX, không can thiệp vào hoạt động hợp pháp của THT, HTX.

Liên minh HTX tỉnh giúp Ban Chỉ đạo theo dõi, đôn đốc và báo cáo kết quả thực hiện. Đề xuất khen thưởng những tập thể, cá nhân thực hiện tốt, đồng thời nhận xét đánh giá những đơn vị chưa thực hiện tốt công tác phát triển kinh tế tập thể, HTX của tỉnh./.

Được

Nơi nhận:

- BCD Đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã Trung ương;
- Thường trực Tỉnh ủy;
- Thường trực HĐND tỉnh;
- CT và các PCT UBND tỉnh ;
- Thành viên BCD Đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, HTX tỉnh;
- Các Huyện ủy, Thành ủy;
- UBND các huyện, thành phố;
- LĐVP, P.KTTH, P.KTCN, P.TH;
- Lưu: VT, tmchau (01b).

TRƯỞNG BAN

CHỦ TỊCH UBND TỈNH
Phạm Vũ Hồng

